

Deel 7

Verbonden in de Bijbel

Hans van de Lagemaat

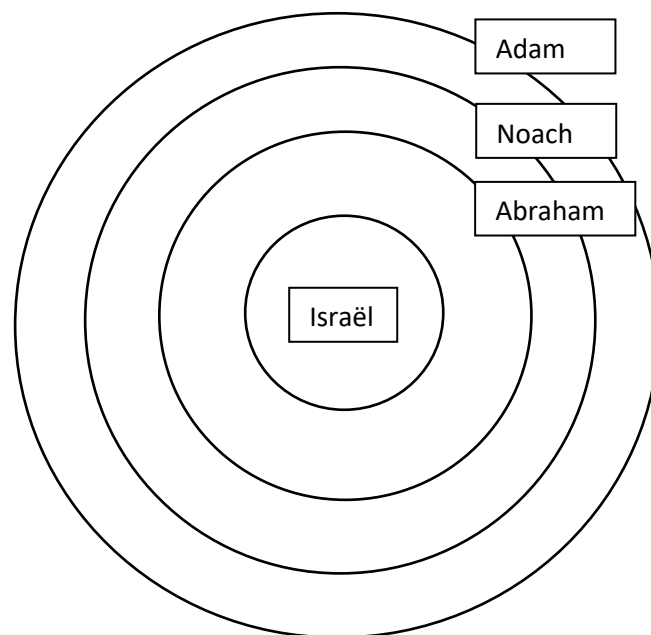
Hoofdstuk 1

Inleiding

Tot nu toe hebben we een aantal verbonden besproken. Het verbond met Adam, met Noach, met Abraham en de twee verbonden met het volk Israël, die bekend staan als het oude en het nieuwe verbond. Het verbond waar we in dit boekje over na gaan denken, is het verbond met het huis van David.

Houd steeds in de gaten dat deze verbonden allemaal niet op zichzelf staan. Het sluiten van een verbond is in de Bijbel steeds een verdere openbaring van Gods heilsplan en daarmee bekendmaking van Zichzelf in Christus Jezus.

In voorgaande deeltjes heb ik dit als volgt proberen te visualiseren.

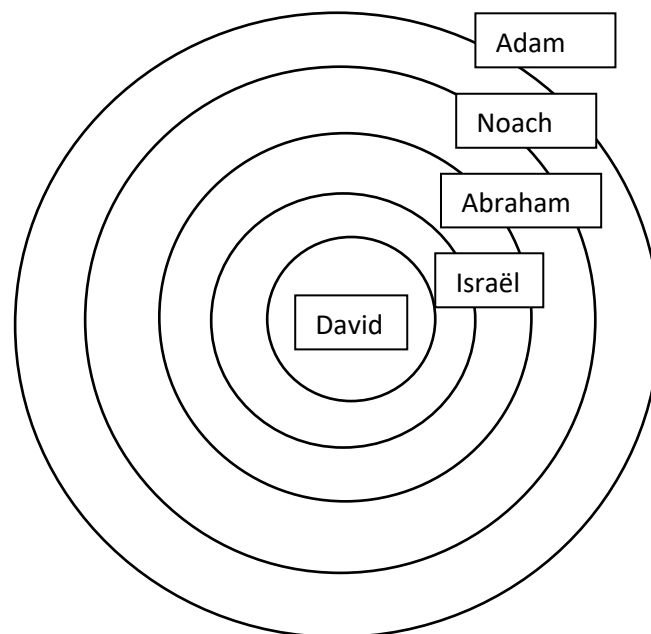

De binnenste cirkel is het verbond met Israël. Van 'het' verbond te spreken is natuurlijk niet helemaal juist; er is immers een oud en een nieuw verbond. Omdat het oude verbond echter teniet is gedaan en er een nieuw verbond voor in de plaats is gekomen én omdat ze

verenigd worden in de Persoon van de Heere Jezus zal ik Israël hier niet uitsplitsen.

Natuurlijk is dit maar een schema. Bedenk dat de Bijbel, Gods Woord, zich niet laat samenvatten, ook niet in menselijke schema's. De tekening is niet anders bedoeld dan als een hulpmiddel bij de tekst.

Nu we het over weer een ander verbond gaan hebben, kunnen we de tekening dus uitbreiden. In de binnenste cirkel tekenen we nog een cirkel; dat is het verbond met David.

Over dit verbond met David en de relatie tot de andere verbonden gaat dit boekje.

Hoofdstuk 2

Het huis van David

De belangrijkste gedeelten waarin we lezen van het verbond met David zijn 2 Samuël 23, Psalm 89 en Jesaja 55.

Het verbond met David is een van de 'eeuwige' verbonden. Van de verbonden die we tot nu toe hebben besproken horen ook het verbond met Noach, het verbond met Abraham en het nieuwe verbond met Israël daartoe.

Van dit eeuwige verbond met David lezen we voor het eerst in 2 Samuël 23. Het staat in het gedeelte dat bekend staat als de laatste woorden van David. Door dit gedeelte goed te bestuderen, zullen we in elk geval de inhoud van dit verbond gaan begrijpen en dat levert ons de basis voor de andere Schriftgedeelten die naar het verbond met David verwijzen.

'En dit zijn de laatste woorden van David. David, de zoon van Isai, spreekt; de man die hoog is opgericht, spreekt, de gezalfde door de God van Jakob, en lieflijk in psalmen van Israël. De Geest van de HEERE heeft door mij gesproken, en Zijn woord is op mijn tong. De God van Israël heeft gezegd, de Rots van Israël heeft tot mij gesproken: Er komt een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods. Hij is als het licht van de morgen, wanneer de zon opgaat, een morgen zonder wolken; als de glans na de regen, die groen laat opkomen uit de aarde. Hoewel mijn huis zo niet is bij God, heeft Hij mij toch een eeuwig verbond gesteld, in alles geordend en bewaard. Voorzeker, daarin is al mijn heil en al mijn vreugde, hoewel Hij het nog niet laat opkomen.' (2 Sam. 23:1-5).

Voordat we ons gaan verdiepen in de Heerser, de Rechtvaardige, is het goed om vers 5 te bezien. Die tekst is zoals ze er zowel in de HSV als

de SV staat, enigszins onduidelijk. NBG'51 maakt het iets duidelijker door van het laatste gedeelte een vraag te maken.

'Maar niet alzo mijn huis bij God! Toch heeft Hij mij een eeuwig verbond gegeven, geordend in alles en verzekerd. Want al mijn heil en alle welbehagen, zou Hij die niet laten uitspruiten?' (2 Sam. 23:5 NBG'51).

In dit vers komt het Hebreeuwse woordje *ki* viermaal voor. Het wordt in de HSV op drie verschillende manieren vertaald: 'hoewel', 'toch' ('nochtans', SV) en 'voorzeker'. Het is een woordje dat meestal gebruikt wordt om een reden van iets aan te geven en wordt dikwijls vertaald met 'want' of 'omdat'.

We zouden de tekst dan ook als volgt kunnen lezen.

Want is mijn huis zó niet bij God?

Want Hij heeft mij een eeuwig verbond gesteld, in alles geordend en bewaard.

Want daarin is al mijn heil en al mijn vreugde.

Want zou Hij het niet laten uitspruiten?

Op deze manier hebben we *ki* elk van de keren op dezelfde manier vertaald, namelijk met 'want'.

In navolging van NBG'51 maken we het laatste gedeelte van het vers vragend. Dat doen we dan niet alleen bij het laatste gedeelte, maar ook bij het eerste.

'Zó' is een verwijzing naar het vorige vers, waarin de Zoon van David wordt vergeleken met het licht van een wolkeloze morgen als de zon opkomt en als de groene gloed die over de aarde ligt als de regen de dorre grond heeft bevochtigd en de eerste grasscheutjes opkomen.

Ik heb expres vertaald met het woordje 'uitspruiten', omdat juist in dit woord een verwijzing naar de Spruit ligt verborgen, de verwijzing naar

de Messias en het tevens een duidelijke parallel vormt met de grasscheutjes in vers 4.

David weet dat er uit zijn huis een Heerser voort zal komen. Hij weet dat dit een Rechtvaardige zal zijn. Hij wéét dit, niet omdat hij dit ziet, maar omdat de God van Israël dit Zelf heeft gesproken. De Rotssteen van Israël heeft het gezegd. Hij is het Die David een verbond heeft gesteld; een eeuwig verbond, dat in alles geordend en bewaard is.

David kon het niet zien. Zijn huis was op het moment dat hij deze woorden uitsprak een grote puinhoop. Hoe kon hij dan toch zeggen:

'Want is mijn huis zó niet bij God?'

Hoe kon hij zeggen dat hij heil en vreugde beleefde aan dat verbond, dat God hem had gesteld? Hoe kon Hij zeggen dat God het deed uitspruiten, zoals het vroege morgenlicht en als de groene gloed?

David was een profeet! De Geest des Heeren had door hem gesproken en Zijn Woord is op zijn tong geweest (2 Sam. 23:2). Dit is een belangrijk gegeven! Daarom lezen we ook Christus in de Psalmen van David. Daarom kunnen we daar al lezen van Zijn lijden en sterven en van Zijn opstanding. Een relevante bewijstekst, die we nog vaker tegen zullen komen in verband met dit verbond met David, is Handelingen 2:30, 31.

'Aangezien hij een profeet was en wist dat God hem met een eed gezworen had dat Hij uit de vrucht van zijn lichaam, voor zover het zijn vlees betrof, de Christus zou doen opstaan om Hem op zijn troon te zetten, daarom voorzag hij dit en zei hij over de opstanding van Christus dat Zijn ziel niet is verlaten in het graf en dat Zijn vlees geen ontbinding heeft gezien.' (Hand. 2:30, 31).

David wist van de opstanding van Christus. David wist ook zeker van het verbond dat God hem had gesteld. De Geest des Heeren sprak

door hem en Gods Woord was op zijn tong. Daarom waren deze woorden over het huis van David niet zijn eigen laatste woorden. Ze zijn Gods Woord.

In die woorden ligt niet alleen een boodschap voor David verborgen. David vond heil en vreugde in dit verbond, waar God van sprak, maar die heil en vreugde strekt zich verder uit dan David alleen. Het ging niet om David. Het ging om zijn huis. Uit dat huis zou een Heerser en Rechtvaardige voortkomen.

Niet alleen David moet zeggen: in Hem is al mijn heil en vreugde. Dit geldt voor de hele wereld. Deze rechtvaardige Heerser over de mensen is de Verlosser. In Hem is al ons heil en onze vreugde. In Hem wordt niet alleen het verbond met David vervuld, maar ook alle voorgaande verbonden. Over deze Heerser uit het huis van David gaat het verbond met David. Over deze Heerser gaat dit boekje.

Hoofdstuk 3

Een Heerser

Aan het eind van het vorige hoofdstuk schreef ik dat het verbond met David over een Heerser gaat.

'Er komt een Heerser over de mensen, een Rechtvaardige, een Heerser in de vreze Gods.' (2 Sam. 23:4).

De 'Heerser' is een naam die is afgeleid van het Hebreeuwse werkwoord *masjal*.

Het is onmogelijk om alle Schriftgedeelten met het werkwoord *masjal*, 'heersen' in dit korte bestek te bestuderen. Ik zal proberen een aantal belangrijke Schriftgedeelten in dit verband voorbij te laten komen.

Jozef

We lezen dit woord in verband met Jozef. Jozef is een bijzonder type van de Heere Jezus Christus, hoewel hij nergens als zodanig in de Schrift wordt aangewezen. Toch zijn er te veel overeenkomsten in het leven van Jozef met dat van de Heere Jezus om er geen type in te zien.

Na zijn verwerping door zijn broers wordt hij overgeleverd in de handen van de Egyptenaars. Na een lange lijdensweg wordt hij heerser over het gehele land Egypte en ziet hij in die weg de hand van de Heere.

*'Nu dan, niet jullie hebben mij hiernaartoe gestuurd, maar God. Hij heeft mij aangesteld als een vader voor de farao, als heer over heel zijn huis en als **heerser** over heel het land Egypte.'* (Gen. 45:8).

Farao in de dagen van Jozef wordt zelf ook een heerser genoemd, een heerser over de volken en Jozef wordt onder hem heerser over al zijn goederen.

*'De koning stuurde boden en liet hem vrij, de **heerser** van de volken liet hem los. Hij stelde hem aan tot heer over zijn huis, tot **heerser** over al zijn bezit, om zijn vorsten zijn wil op te leggen en zijn oudsten wijsheid te leren.'* (Ps. 105:19-21).

Farao was een machtig vorst, een gebieders van de volken en als zodanig een heerser. Dat was de macht waartoe Jozef werd verheven na zijn vernederende jaren als slaaf en gevangene in Egypte.

Adam

De mens, Adam, was ook bestemd om te heersen. Dat was zelfs het doel dat God had voor de mens; dat was de reden waarom Hij hen had geschapen.

*'En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis; en laten zij **heersen** over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht, over het vee, over heel de aarde en over al de kruipende dieren die over de aarde kruipen!'* (Gen. 1:26).

*'En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en **heers** over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!'* (Gen. 1:28).

Hier wordt niet het woordje *masjal* gebruikt, maar Psalm 8 wijst ons wel in die richting.

Christus

In Psalm 8 lijkt het in eerste instantie te gaan om de heerschappij van Adam over de schepping.

'Als ik Uw hemel zie, het werk van Uw vingers, de maan en de sterren, die U hun plaats gegeven hebt, wat is dan de sterveling, dat U aan hem denkt, en het mensenkind, dat U naar hem omziet? Toch hebt U hem weinig minder gemaakt dan de engelen

*en hem met eer en glorie gekroond. U doet hem **heersen** over de werken van Uw handen, U hebt alles onder zijn voeten gelegd: (Ps. 8:4-7).*

Hier staat wel *masjal* in de tekst en gaat het ook over de heerschappij van de mens over de schepping. Toch gaat het hier uiteindelijk niet over de mens Adam. Zonder het Goddelijk commentaar op deze Psalm in Hebreeën 2 gaan we al gauw de verkeerde kant op met de uitleg ervan.

Deze Psalm beschrijft niet de heerschappij van de eerste Adam. Hij had zijn doel gemist, door de verleiding van de slang. Psalm 8 beschrijft hoe de heerschappij weer terugkomt in de handen van de mens, de tweede Mens, Christus Jezus, de laatste Adam.

‘Hij heeft hem weinig minder gemaakt dan de engelen’. Het gaat hier niet over Adam. Het gaat over Christus. Dit ‘weinig minder’ ziet op het lijden van de dood (Heb. 2:9). Daarna is Hij zoveel meer geworden dan de engelen (Heb. 1:4). Paulus doelt daar op de opstanding van Christus. Hoe anders kan Hij meer zijn geworden dan de engelen?

Christus is de Erfgenaam en Hij beërft de heerschappij over alle dingen. Hij haalt terug wat Adam heeft verloren. Dat werk is volbracht. God heeft Hem alle dingen onder zijn voeten onderworpen. We zien dat alleen nog niet (Heb. 2:8). Hij heeft Zijn erfenis als het ware nog niet opgeëist. Daarom lijken de dingen te blijven zoals ze altijd zijn geweest. Maar dat is schijn. In de dood en de opstanding van Christus is alles anders geworden. Hij is de Heerser over Wie het in het verbond met David gaat; een Heerser over de mensen, een Heerser in de vreze Gods.

De profeten

De profeten verbinden deze Heerser met de troon van David en de heerschappij over Israël. De logische consequentie is dat het herstel van de heerschappij over de schepping niet buiten Israël omgaat. De bekering van Israël staat regelrecht in verband met het herstel van de

schepping. Israël is overigens zelf een schepping (Jes. 43:21; 44:21). De terugkeer van de heerschappij van de Mens over de schepping heeft alles te maken met de bekering van Israël. Daarom staat het herstel van alle dingen in de context van de oproep tot bekering aan Israël.

'Kom dus tot inkeer en bekeer u, opdat uw zonden uitgewist worden en er tijden van verkwikking zullen komen van het aangezicht van de Heere, en Hij Jezus Christus zal zenden, Die tevoren aan u verkondigd is. Hem moet de hemel ontvangen tot de tijden waarin alle dingen worden hersteld, waarover God gesproken heeft bij monde van al Zijn heilige profeten door de eeuwen heen.' (Hand 3:19-21).

Micha

Micha profeteert over deze Heerser en Mattheüs laat er geen onduidelijkheid over bestaan over Wie het in deze profetie gaat.

'En u, Bethlehem-Efratha, al bent u klein om te zijn onder de duizenden van Juda, uit u zal Mij voortkomen Die een Heerser zal zijn in Israël. Zijn oorsprongen zijn van oudsher, van eeuwige dagen af.' (Micha. 5:1)

Voor God, of aan God zou uit Bethlehem een Heerser voortkomen. De Schriftgeleerden wisten in de dagen van Herodes precies waar de Messias geboren zou worden en zij verwezen de wijzen uit het Oosten op grond van deze tekst naar de geboorteplaats van de Koning der Joden (Math. 2:5).

Over deze Heerser ging het verbond van David. Deze Heerser is de beloofde Koning der Joden en tegelijkertijd is Hij de Heerser over de nieuwe schepping. Behalve de geboorteplaats van deze Heerser heeft Micha nog meer over Hem te zeggen.

‘Daarom zal Hij hen overgeven tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft. Dan zal de rest van Zijn broeders zich bekeren, met de Israëlieten.’ (Micha. 5:2).

De broeders van deze Heerser zullen zich bekeren met de Israëlieten. Zijn broeders zijn waarschijnlijk de nakomelingen van Juda. Dit vers laat ons zien dat de bekering van Israël compleet zal zijn. De heerschappij van de Heerser vangt aan met de bekering van Israël (Micha 5:3). Tot die tijd is er iets anders aan de hand en dat lazen we in het eerste stukje van vers 2.

Hij zal hen, het ongelovige Israël, overgeven. Overgeven aan wie of wat staat er hier niet bij; maar het is logisch om te bedenken dat zij in handen van een andere heerser komen. Wat er wel bij staat is tot wanneer het duurt dat zij zullen worden overgegeven. Dat staat er enigszins cryptisch, maar als we deze tekst begrepen hebben, zullen we ook begrijpen aan wie zij worden overgegeven.

‘Tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft’. Tot die tijd zullen zij worden overgegeven. Daarna gaat de heerschappij over in de handen van de Heerser.

‘Hij zal staan en hen weiden in de kracht van de HEERE, in de majesteit van de Naam van de HEERE, Zijn God. Zij zullen veilig wonen, want nu zal Hij groot zijn tot aan de einden van de aarde.’ (Micha. 5:3).

Merk op dat deze Heerser zal staan om hen te weiden. Weiden is het werk van een herder. Hij is als Heerser over mensen de Herder van Israël. Dan zal Israël veilig wonen; maar wanneer is dat? Ze worden overgegeven tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard zal hebben? Wat betekent dit?

Het gaat waarschijnlijk niet over Maria, die de Messias voortbrengt. Er wordt eerst gesproken over de geboorte van de Messias en daarna

over haar die baren zal. Bovendien staat er dat dán de rest van Zijn broeders zich zal bekeren. Dat is niet gebeurd nadat Maria Jezus gebaard had en ook niet tijdens de omwandeling van de Heere Jezus op aarde en ook niet na Zijn smadelijke kruisdood. Slechts een fractie van het volk erkende in Hem de beloofde Christus. Dat is in schril contrast met 'de rest van Zijn broeders'.

'Tot de tijd dat zij die baren zal, gebaard heeft'. Wanneer is dat dan? De Schrift laat ons niet helemaal in het duister. In Openbaring lezen we van zo'n berende vrouw.

'En er verscheen een groot teken in de hemel: een vrouw, bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. En zij was zwanger en schreeuwde het uit in barensnood en in haar pijn om te baren.' (Opb. 12:1, 2)

Hier is het 'totdat' van Micha. De vrouw is Israël. De vrouw wordt vervolgd door de draak, nadat zij haar kind heeft gebaard. Die draak is een ander teken dat Johannes in de hemel ziet. De vrouw vlucht de woestijn in waar zij wonderlijk wordt onderhouden door God twaalfhonderdzesstig dagen lang (Opb. 12:6).

'Totdat zij die baren zal, gebaard heeft'. Hier zien we 'zij, die baren zal'. We zien ook dat zij gebaard heeft.

'En zij baarde een Zoon, een mannelijk Kind, dat alle heidenvolken zal hoeden met een ijzeren staf. En haar Kind werd weggerukt naar God en naar Zijn troon.' (Opb. 12:5).

Ik ga hier niet te veel op te betekenis van dit Schriftgedeelte in. Het lijkt er wel op dat de vertaling hier al te makkelijk 'zoon' en 'kind' met een hoofdletter schrijft. Het is maar de vraag of dit wel gaat over de geboorte van Christus. Als de vrouw staat voor een heel volk, dan kan de mannelijke zoon ook staan voor een groep mensen die uit dat volk

voortkomt. In de brief aan de engel van de gemeente van Thyatire wordt aan hem die overwint, macht over de volken beloofd.

'En hij zal hen hoeden met een ijzeren staf – zij zullen als kruiken van een pottenbakker verbrijzeld worden – zoals ook Ik die macht van Mijn Vader heb ontvangen.' (Opb. 2:27).

Het hoeden met een ijzeren staf hoeft dus ook niet alleen uitgelegd te worden als betrekking hebbend op Christus. De zoon die wordt weggerukt naar God en Zijn troon kunnen evengoed de groep overwinnaars van het beest zijn.

Waar het me nu echter meer om gaat is dat het in dit Schriftgedeelte gaat om 'zij die baren zal' en 'zij die gebaard heeft'. In deze tijd wordt ook het koninkrijk opgericht.

'En de zevende engel blies op de bazuin, en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.' (Opb. 11:15).

'Wij danken U, Heere, God de Almachtige, Die is en Die was en Die komt, omdat U Uw grote kracht ter hand hebt genomen en Koning geworden bent. En de volken zijn toornig geworden, en Uw toorn is gekomen en daarmee ook het tijdstip voor de doden om geoordeeld te worden, en om het loon te geven aan Uw dienstknechten, de profeten, en aan de heiligen en aan hen die Uw naam vrezen, de kleinen en de groten, en om hen te vernietigen die de aarde vernietigden.' (Opb. 11:17, 18).

Alles wordt nu omgekeerd. De koninkrijken van deze wereld komen in handen van de Heerser over de mensen. Zij die overgegeven waren in de handen van de heidenen en in de laatste dagen benauwd werden door de heerschappij van het beest worden bevrijd en krijgen het loon

voor hun volharding en trouw aan het Woord van God en het getuigenis van Jezus.

Hier treedt de volle vervulling van het verbond met David in werking. De Heerser is reeds geboren. Hij werd echter verworpen door Zijn volk; zij gaven Hem over in handen van de heidenen om gedood te worden. Zo is Zijn volk uiteindelijk ook overgegeven in handen van de heidenen en moeten zij lijden.

Maar de dag komt dat de rest van Zijn broeders zich zal bekeren. Dan zal het Koninkrijk worden opgericht en zal de Zoon van David zitten op Zijn troon.

Hiermee krijgt niet alleen het verbond met David zijn beslag, maar ook het nieuwe verbond met Israël en het verbond met Abraham en zo door tot de verbonden met Noach en Adam. De Heerser is én de Zoon van David én de Zoon van Abraham én de Zoon van Adam. In Hem werkt God Zijn heilsplan uit.

Zacharia

Ook Zacharia spreekt over deze Heerser. In dat Schriftgedeelte waar ik nu aan denk is er ook een opmerkelijke koppeling met 2 Samuël 23 in Zijn Naam als Spruit. Weet je nog?

‘Hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten.’

Zo luidde de vertaling in de SV van het laatste gedeelte van vers 5 in 2 Sam. 23. Dat uitspruiten verwees naar de grasscheutjes die uit de aarde voortkomen na de regen (2 Sam. 23:4). De Heerser Die komen zou werd vergeleken met deze grasscheutjes en met het licht van de morgen als de zon opgaat. Deze Rechtvaardige, deze Heerser in de vreze Gods (2 Sam. 23:3) is de Spruit, Die God doet uitspruiten. Over die Heerser en die Spruit lezen we in Zacharia 6.

*‘Zo zegt de HEERE van de legermachten: Zie, een Man– Zijn Naam is **SPRUIT**– zal uit Zijn plaats opkomen, en Hij zal de tempel van de HEERE bouwen. Ja, Hij zal de tempel van de HEERE bouwen, Hij zal met majesteit bekleed zijn, Hij zal zitten en **heersen** op Zijn troon. Hij zal Priester zijn op Zijn troon; tussen die Beiden zal vredesberaad plaatsvinden.’ (Zach. 6:12, 13).*

Er wordt in deze ene tekst wel heel veel gezegd. Er komt een Man met de naam Spruit. Deze Man is zowel Koning als Priester. Hij is de Man van Wie Melchizedek¹ een type was. Deze Man zal Heersen (*masjal*).

Ik heb hiermee een nieuw woord aangesneden dat duidelijk in verband staat met het verbond van David en dat is ‘de Spruit’. Dat is een mooi onderwerp om te bestuderen. Het is een naam die ons veel zegt over Christus en ons verwondering geeft in die Persoon in Wie God Zijn gehele raadsplan uitwerkt. Bij die naam zullen we in het volgende hoofdstuk stilstaan.

¹ Ik doel hier op het onderwijs van de apostel in zijn brief aan de Hebreëen. Christus als Hogepriester naar de ordening van Melchizedek is hierin een hoofdthema.

Hoofdstuk 4

De Spruit

*'Want gelijk de aarde haar **spruit** voortbrengt, en gelijk een hof, hetgeen in hem gezaaid is, doet **uitspruiten**; also zal de Heere HEERE gerechtigheid en lof doen **uitspruiten** voor al de volken.'* (Jes. 61:11, SV).

Het beeld is hier een van een ogenschijnlijk dorre aarde, waar zaad in is gestrooid. Opeens begint al het zaad te ontkiemen en we zien een groene gloed van nieuwe leven deze aarde bedekken.

De aarde brengt haar spruit voort.

De hof doet hetgeen daarin gezaaid is uitspruiten.

Zó zal de Heere gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken.

Voor dat uitspruiten van gerechtigheid en lof heeft de Heere zaad nodig, net als de aarde en de hof. De Heere gebruikt zaad om tot Zijn doel te komen. Dat is een ongelooflijk belangrijk principe in de Bijbel. Doe er zelf eens een Bijbelstudie naar!

Het zaad wat de Heere hier gebruikt voor het uitspruiten van gerechtigheid en lof wordt in ditzelfde hoofdstuk van Jesaja ook genoemd. Tweemaal zelfs.

*'Want Ik, de HEERE, heb het recht lief, Ik haat den roof in het brandoffer, en Ik zal geven, dat hun werk in der waarheid zal zijn; en Ik zal een eeuwig verbond met hen maken. En **hun zaad** zal onder de heidenen bekend worden, en hun nakomelingen in het midden der volken; allen, die hen zien zullen, zullen hen kennen, dat zij zijn **een zaad, dat de HEERE gezegend heeft.**'* (Jes. 61:8, 9, SV).

Vergelijk deze verzen met de spruit en het uitspruiten van vers 11.

Hun **zaad** zal onder de heidenen bekend worden.

Hun nakomelingen in het midden van de volken.

Allen, die hen zien zullen, zullen hen kennen, dat zij een **zaad** zijn dat de Heere gezegend heeft.

Alzo zal de Heere gerechtigheid en lof doen **uitspruiten** voor al de volken.

De Heere gebruikt dit zaad om gerechtigheid en lof te doen uitspruiten.

Dan is natuurlijk onmiddellijk de vraag: wie is of zijn dit zaad?

Over wie spreekt Jesaja in deze verzen 8 en 9? Het antwoord is niet zo heel moeilijk te achterhalen. Het zijn degenen met wie God een eeuwig verbond heeft gemaakt. Dit eeuwige verbond is het nieuwe verbond met Israël. Israël is het zaad dat de Heere gezegend heeft. En door middel van dat zaad, als het in de toekomst in het midden van de volken zal wonen, zal de Heere gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken. God gebruikt een volk, Zijn volk, om de andere volken te zegenen.

Maar, zou je zeggen, dat is toch volledig mislukt? Kijk nou eens naar Israël! Wat is daarvan over? Is dat nou Gods volk? Het is toch onvoorstelbaar dat dit volk een zegen voor de andere volken zal zijn? Het is eerder tot een struikelblok, wat?, een vloek!

Ik begrijp die vragen en opmerkingen en in zekere zin heb je nog gelijk ook. Het is een volk dat het verbond (het oude verbond) met God heeft verbroken en ver bij Hem vandaan is gedwaald. Van het nieuwe verbond is slechts een enkeling onder de Joden zich bewust en zelfs van hen kunnen we echt niet spreken als van een zaad dat onder de heidenen bekend is, dat zij een zaad zijn, dat de Heere gezegend heeft.

Hoe kan dat dan? Hoe kan dit volk dan ooit wel een zaad worden dat de Heere gezegend heeft? Dat geheim ligt in het nieuwe verbond. Dat nieuwe verbond ligt vast in hét Zaad. Zolang Israël het zonder God probeert is het gedoemd te mislukken. Daarin is het tot een les en een voorbeeld voor ons allemaal.

Van hét Zaad lezen we in de eerste verzen van hoofdstuk 61.

'De Geest van de Heere HEERE is op Mij, omdat de HEERE Mij gezalft heeft om een blijde boodschap te brengen aan de zachtmoedigen. Hij heeft Mij gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart, om voor de gevangenen vrijlating uit te roepen en voor wie gebonden zaten, opening van de gevangenis; om uit te roepen het jaar van het welbehagen van de HEERE en de dag van de wraak van onze God; om alle treurenden te troosten; om aangaande de treurenden van Sion te beschikken dat hun gegeven zal worden sieraad in plaats van as, vreugdeolie in plaats van rouw, een lofgewaad in plaats van een benauwde geest, opdat zij genoemd worden eiken van de gerechtigheid, een planting door de HEERE, om Hem te verheerlijken.' (Jes. 61:1-3).

Het is in Zijn verdiensten dat het zaad van Israël uitgroeit tot eiken van gerechtigheid en dat zij zijn een planting² van de HEERE. Dat worden zij door bekering tot God in de erkenning van de Spruit, over Wie ik hierna meer ga zeggen. Het volk Israël is de spruit. Hij is de Spruit. De een zonder de ander is ondenkbaar. Israël zonder Messias is vruchteloos; het zaad zal dan nooit ontkiemen en tot bloei komen. Een messias zonder Israël is een leugen. Het nieuwe verbond is met dat volk gesloten en Christus is de Inhoud van dat nieuwe verbond. Het is onmogelijk om een Messias te kennen Die niets met het volk Israël te maken heeft.

Deze Messias is de Spruit waar Zacharia over sprak.

² Bedenk dat het hier steeds gaat over het rijk van de bomen en planten. Zo wordt het beeld van het zaad steeds gebruikt in dit hoofdstuk.

*'Alzo spreekt de HEERE der heirscharen, zeggende: Ziet, een Man, Wiens naam is **SPRUITE**, Die zal uit Zijn plaats **spruiten**, en Hij zal des HEEREN tempel bouwen.'* (Zach. 6:12, SV).

Deze benaming Spruit voor de Messias wordt op nog een aantal andere plaatsen in de Schrift gebruikt.

*'Te dien dage zal **des HEEREN SPRUIT** zijn tot sieraad en heerlijkheid, en de vrucht der aarde tot voortreffelijkheid en tot versiering dengenegen, die het ontkomen zullen in Israël.'* (Jes. 4:2, SV).

*'Ziet, de dagen komen, spreekt de HEERE, dat Ik aan David een rechtvaardige **Spruit** zal verwekken; Die zal **Koning zijnde** regeren, en voorspoedig zijn, en recht en gerechtigheid doen op de aarde. In Zijn dagen zal Juda verlost worden, en Israël zeker wonen; en dit zal Zijn naam zijn, waarmede men Hem zal noemen: De HEERE: **ONZE GERECHTIGHEID**.'* (Jer. 23:5, 6, SV).

*'In die dagen, en te dier tijd zal Ik David een **SPRUIT** der gerechtigheid doen uitspruiten; en Hij zal recht en gerechtigheid doen op aarde. In die dagen zal Juda verlost worden, en Jeruzalem zeker wonen; en deze is, die haar roepen zal: De HEERE, onze **GERECHTIGHEID**. Want zo zegt de HEERE: Aan David zal niet worden afgesneden een Man, Die op den troon van het huis Israëls zitte.'* (Jer. 33:15-17, SV).

*'Hoor nu toe, Josua, gij hogepriester ! gij en uw vrienden, die voor uw aangezicht zitten, want zij zijn een wonderteken; want ziet, Ik zal **Mijn Knecht, de SPRUITE**, doen komen.'* (Zach. 3:8, SV).

De Spruit komt uit het huis van David. Hij is Koning en als zodanig zal Hij regeren. Hij is tot versiering aan degenen die het ontkomen zullen in Israël. In Zijn dagen zien we de verlossing van Juda. In Zijn dagen worden de beloften van het nieuwe verbond werkelijkheid; Israël zal

zeker wonen. Deze Spruit is de Heere, onze Gerechtigheid. Hij doet recht en gerechtigheid op de aarde. Hij is de Man op de troon van David, naar Gods belofte aan David. Hij is de Knecht des Heeren, over Wie Jesaja zo veelvuldig spreekt.

Er wordt ons in deze ene naam *Tsèmach*, Spruit, getoond, dat Hij is God, Mens, Koning en Dienstknecht.

God:	De Spruit van de Heere.
Mens:	Een Man, Wiens naam is Spruit.
Koning:	Spruit Die Koning zijnde zal regeren.
Dienstknecht:	Mijn Knecht, de Spruit.

Hoe gepast is deze naam Spruit voor dit Zaad van David! Deze Spruit is tevens de Wortel, het Twiggje, de Loot en de Vrucht.

*‘Want er zal een **Twiggje** opgroeien uit de afgehouden stronk van Isai, en een **Loot** uit zijn wortels zal **vrucht** voortbrengen.’* (Jes. 11:1).

*‘Want op die dag zal de **Wortel** van Isai er zijn, Die zal staan als banier voor de volken. Naar Hém zullen de heidenvolken vragen. Zijn rustplaats zal heerlijk zijn.’* (Jes. 11:10).

Zo, in Hem, wordt Jesaja 61:11 vervuld. Dat is geen verleden. Dat is niet nu. Dat is nog heerlijke toekomst, waar wij samen met de schepping reikhalzend naar uit mogen zien.

*‘Want gelijk de aarde haar spruit voortbrengt, en gelijk een hof, hetgeen in hem gezaaid is, doet uitspruiten; also zal de Heere **HEERE** gerechtigheid en lof doen uitspruiten voor al de volken.’* (Jes. 61:11).

Hoofdstuk 5

De betrouwbare gunstbewijzen aan David

De profeet Jesaja heeft het over de betrouwbare gunstbewijzen³ van David.

‘Neig uw oor en kom tot Mij, luister, en uw ziel zal leven; want Ik zal met u een eeuwig verbond sluiten: de betrouwbare gunstbewijzen aan David.’ (Jes. 55:3).

Deze betrouwbare gunstbewijzen zijn de inhoud van een eeuwig verbond. Allereerst merken we op dat deze tekst door Paulus wordt gebruikt als bewijs van de opstanding van Christus.

‘En dat Hij Hem uit de doden heeft doen opstaan om niet meer tot ontbinding terug te keren, heeft Hij zó gezegd: Ik zal u de weldaden van David geven, die betrouwbaar zijn’ (Hand. 13:34).

Paulus verkondigde niet een dode Messias. Hij verkondigde in Antiochië de belofte die aan de vaders gedaan is. Die belofte heeft God vervuld en waargemaakt aan de generatie van Israël die toen leefde (Hand. 13:32). Hij heeft Zijn belofte vervuld als Hij Jezus uit de doden heeft opgewekt.

De Psalm die Paulus dan als eerste aanhaalt gaat over de gezalfde Koning. In eerste instantie wordt David met deze koning bedoeld, maar profetisch gezien wijst het ons op Christus.

‘Ik heb Mijn Koning toch gezalfd over Sion, Mijn heilige berg. Ik zal het besluit bekendmaken: De HEERE heeft tegen Mij gezegd: U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt.’ (Ps. 2:6, 7).

Van Hem zegt de Heere: ‘U bent Mijn Zoon, Ik heb U heden verwekt.’ Dat betekent dat Hij eerst is dood geweest. Dat is de verkondiging en

³ ‘gewisse weldadigheden’ (SV)

de belofte waar Paulus het over heeft. Christus is niet in de dood gebleven. Het graf kon Hem niet houden.

De gunstbewijzen of goedertierenheden aan David komen in de Bijbel nogal eens voor. Dat het betrouwbare gunstbewijzen zijn, lezen we in de belofte dat de Heere ze van David niet weg zou nemen, zoals Hij dat bij Saul gedaan had.

*'Maar **Mijn goedertierenheid** zal van hem niet wijken, zoals Ik die deed wijken van Saul, die Ik voor uw ogen weggenomen heb.'* (2 Sam. 7:15 HSV)

Wat de Heere met deze goedertierenheid aan David bedoelt lezen we in het vers dat volgt.

'Uw huis en uw koningschap zullen voor uw ogen voor eeuwig vaststaan, uw troon zal voor eeuwig zeker zijn.' (2 Sam. 7:16).

Deze goedertierenheid aan het huis van David gaat over een koninkrijk en een troon. Uit de woorden van Paulus begrijpen we nu dat deze waarlijk 'voor eeuwig zeker' zijn door de dood en de opstanding van Jezus Christus die nooit meer tot de ontbinding zal wederkeren. Zonder de opstanding van de Heere uit de doden is er helemaal niets 'eeuwig zeker'.

Psalm 89

Psalm 89 spreekt zevenmaal over de gunstbewijzen aan David.

*'Ik zal de blijken van **goedertierenheid** van de HEERE eeuwig bezingen, van generatie op generatie Uw trouw met mijn mond bekendmaken.'* (Ps. 89:2).

*'Want ik heb gezegd: Uw **goedertierenheid** zal voor eeuwig gebouwd worden; Uw trouw hebt U vast doen staan in de hemel zelf. Ik heb – sprak U – een verbond gesloten met Mijn*

uitverkorene, Ik heb Mijn dienaar David gezworen: Ik zal uw nakomelingen⁴ tot in eeuwigheid stand doen houden, uw troon bouwen van generatie op generatie.’ (Ps. 89:3-5).

Uit deze eerste twee keer in de Psalm zien we dat deze goedertierenheid in verband staat met het verbond van David, zijn Zaad, dat is Christus en zijn troon.

*‘Gerechtigheid en recht zijn het fundament van Uw troon, **goedertierenheid** en trouw gaan voor Uw aangezicht uit.’ (Ps. 89:15).*

*‘Mijn trouw en Mijn **goedertierenheid** zullen met hem zijn, zijn hoorn zal in Mijn Naam opgeheven worden.’ (Ps. 89:25).*

Tussen deze twee teksten in lezen we van ‘onze koning’, ‘een held’, ‘een verkorene uit het volk’ en ‘David’. Ook deze twee verzen met ‘goedertierenheid’ laten er geen twijfel over bestaan dat deze goedertierenheid het huis van David betreft en dat de koning, de held en de verkorene uit het volk heenwijzen naar die meerdere David in Wie Gods verbond eeuwig zeker is, door Zijn dood en opstanding.

*‘Ik zal Mijn **goedertierenheid** tegenover hem voor eeuwig houden, aan Mijn verbond met hem trouw blijven. Ik zal zijn nageslacht⁵ voor eeuwig laten bestaan en zijn troon als de dagen van de hemel.’ (Ps. 89:29, 30).*

⁴ De HSV vertaalt het Hebreeuwse *zera* nogal eens met ‘nakomelingen’ of ‘nageslacht’ in plaats van ‘zaad’ zoals in de SV. In deze plaats, zoals ook op andere, is dat storend, omdat het de lezer het zicht ontnemt op het ware Zaad, de Heere Jezus Christus. Deze Psalm spreekt profetisch over Hem en niet in de eerste plaats over Davids nakomelingen. In Davids nakomelingen is er maar Eén bijzonder, door Wie het verbond vaststaat en dat is de Messias, de Zoon van David.

⁵ Zie voetnoot 4.

Ook hier weer staat de goedertierenheid in verband met Zijn verbond met David, zijn zaad en zijn troon. Het onvoorwaardelijke van Gods trouw in deze goedertierenheid blijkt uit het volgende Schriftgedeelte. Wat er ook gebeurt, Hij zal Zijn goedertierenheid niet van David en zijn zaad wegnemen.

*'Als zijn kinderen Mijn wet verlaten en in Mijn bepalingen niet gaan, als zij Mijn verordeningen ontheiligen en Mijn geboden niet in acht nemen, dan zal Ik hun overtreding met de roede straffen en hun ongerechtigheid met slagen. Maar Mijn **goedertierenheid** zal Ik bij hem niet wegnemen en in Mijn trouw niet falen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen en wat over Mijn lippen gekomen is, niet veranderen. Eens heb Ik gezworen bij Mijn heiligheid: Nooit zal Ik tegen David liegen! Zijn nageslacht zal voor eeuwig blijven, zijn troon zal vóór Mij zijn, vast als de zon. Hij zal voor eeuwig standhouden, zoals de maan; de getuige hoog aan de hemel is trouw. (Ps. 89:31-38).*

Nu volgt er echter een ogenschijnlijk heel tegenstrijdig vers:

'Maar Ú hebt hem verstoten en verworpen, U bent verbolgen geworden op Uw gezalfde.' (Ps. 89:39).

Dit vers en alles wat er volgt tot het volgende 'sela' in deze Psalm stelt Ethan de Ezrahiet voor een groot raadsel. Hoe zit het nu met die goedertierenheid van de Heere en van Zijn trouw aan het verbond?!

Deze Psalm kunnen we indelen in vijf gedeelten die gescheiden worden door het woordje 'sela'. Het eerste gedeelte loopt van vers 1 tot en met vers 5.⁶ Het tweede gedeelte gaat vandaar tot en met vers 38. In deze eerste twee delen zijn we het woordje goedertierenheid zesmaal tegengekomen. En daarna wordt het stil.

⁶ De versnummering hangt een beetje van de bijbeluitgave af. Die kan in sommige uitgaven wat verschillen.

Het volgende deel loopt van vers 39 tot en met vers 46. Dat is het gedeelte waar Ethan al zijn verbijstering laat blijken. De Gezalfde, de Messias verstoten en verworpen? Beroofd door voorbijgangers. Zijn burenen tot een smaad geworden. Zijn vijanden verblijd. Niet staande gehouden in de strijd. De dagen van Zijn jeugd verkort. Zijn troon op de aarde neergestoten. Is dit de Gezalfde van de Heere?

In dit gedeelte lezen we ook niet één keer het woord 'goedertierenheid'. Dat geldt ook voor het volgende gedeelte van vers 47 tot en met 49 dat eindigt met de haast wanhopige vraag:

'Welke man leeft er die de dood niet zien zal, die zijn ziel bevrijden zal uit de greep van het graf?' (Ps. 89:49).

Is er een antwoord op deze vraag? Ja, dat antwoord is er en Ethan wist het. Het laatste gedeelte begint met een vraag aan de Heere en die vraag is direct gerelateerd aan de bovenstaande vraag.

'Heere, waar zijn Uw vroegere blijken van goedertierenheid? U hebt ze David gezworen bij Uw trouw.' (Ps. 89:50).

Hier, in dit laatste deel van deze Psalm, gebruikt Ethan de woordjes 'goedertierenheid' en 'trouw' weer. Waar zijn die vroegere goedertierenheden? Ze zijn te vinden in die Man Die de dood niet (meer) zal zien, Die Zijn ziel heeft bevrijd uit de greep van het graf. Ethan wist het en hij heeft Hem gezien, want hij looft de Heere voor het antwoord.

'De HEERE zij voor eeuwig geloofd. Amen, ja, amen.' (Ps. 89:53).

De goedertierenheden aan het huis van David liggen vast in de opstanding van de Heere Jezus. Dáárom haalt Paulus Jesaja 55:3 aan als bewijs van het feit dat de Messias op moest staan uit de doden.

'En dat Hij Hem uit de doden heeft doen opstaan om niet meer tot ontbinding terug te keren, heeft Hij zó gezegd: Ik zal u de weldaden van David geven, die betrouwbaar zijn' (Hand. 13:34).

Hij is de Man die Zijn ziel heeft bevrijd van de greep van het graf. Hij zal niet meer tot ontbinding wederkeren. Dus Hij is de Man Die de dood niet meer zal zien. Hij is de Zoon van David en over Hem gaat Psalm 89. Daarom lezen we in deze Psalm over het verbond met David. In die weg, door de opstanding uit de doden.

Hoofdstuk 6

De Koning geboren

Alle lijnen van de profetie beginnen aan hun vervulling met de geboorte van de Heere Jezus. Het is dan ook niet verwonderlijk dat Zijn naam al aan het begin van de Evangeliën verbonden is aan het huis van David. Honderden jaren waren er verstreken na de laatste profeten in Israël. In onze Bijbels is die lange periode dikwijls weergegeven door een witte bladzijde.

Bij het omslaan van die bladzijden slaan we weliswaar 400 jaar geschiedenis in één handomdraai om, maar het is niet zo dat we ons opeens in een heel andere wereld bevinden met een hele andere context. Mattheüs (en natuurlijk ook de andere Evangelisten) volgen heel natuurlijk op de laatste profeten.

‘Het geslachtsregister van Jezus Christus, de Zoon van David, de Zoon van Abraham.’ (Matt. 1:1).

De eerste naam die we het eerst tegenkomen na die van Jezus Christus is niet Abraham maar David. De volgende verzen staan geschreven om aan te tonen dat de Heere werkelijk het Zaad van Abraham is en uit het nageslacht van David komt. Elke Israëliet die bekend is met de Tenach komt hierin de namen tegen die hij herkent.

Dat de Heere geboren is als de Koning der Joden, dus wel uit het geslacht van David móest stammen staat met grote letters boven Zijn geboorte geschreven. De wijzen uit het oosten kwamen met de vraag naar die Koning bij Herodes.

‘Waar is de pasgeboren Koning van de Joden? Want wij hebben Zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden.’ (Mat. 2:2).

Dat was niet zomaar een vraag. Ze hadden er een lange reis voor over gehad en ze hadden allemaal kostbaarheden bij zich om de Koning daarmee te vereren.

Herodes nam die vraag ook zeer serieus en voelde zich in zijn positie bedreigd. En niet alleen Herodes was in totale verwarring; geheel Jeruzalem met hem. Het was niet zomaar wat. Al meer dan duizend jaar werd er op de Zoon van David gewacht. Er zijn tijden geweest dat het voortbestaan van het geslacht van David aan een heel dun draadje hing en tijdens de Babylonische ballingschap zal velen de moed in de schoenen zijn gezonken. Zou God ooit Zijn Woord aan Israël nog kunnen bevestigen?

Toen dan de wijzen Jeruzalem binnenkwamen met de vraag naar de geboorteplaats van de Koning der Joden was de verwarring in Jeruzalem groot. De Schriftgeleerden kenden het antwoord en zij verwezen hen naar Bethlehem, de stad van het geslacht van David.

Het is niet voor niets dat Lukas bij de aankondiging van de geboorte van de Heere vermeldt dat Jozef, naar de wet de vader van de Heere, uit het huis van David kwam (Luk. 1:27). Ook Gabriël kondigde aan dat er uit Maria een Koning geboren zou worden Die over het huis van Jakob, Israël dus, zou regeren.

‘En zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem de troon van Zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob Koning zijn tot in eeuwigheid en aan Zijn Koninkrijk zal geen einde komen.’ (Luk. 1:31-33).

Dit is de vervulling van de belofte uit 2 Samuël 23. Dit is de vervulling van de geboorte van de Spruit.

'En Hij zal zijn gelijk het licht des morgens, wanneer de zon opgaat, des morgens zonder wolken, wanneer van den glans na den regen de grasscheutjes uit de aarde voortkomen.' (2 Sam. 23:4, SV).

Dit Kind uit Bethlehem is het Twijgje uit de afgehouden tronk van Isai (Jes. 11:1). Er stond nog een hoop te gebeuren eer dat het verbond van David zijn vervulling zou krijgen. Het Twijgje moest nog uitgroeien tot een Boom; en deze Boom zou omgehakt worden en eindigen aan het kruis.

Ogenschijnlijk is dat het eind van het huis van David en het eind van het Koninkrijk Israël. Maar nee, juist als het voor ons een afgesneden zaak lijkt, is het Gods tijd om te laten zien wat een wonderdoend God Hij is. Zijn verwekking in de maagd Maria was nodig opdat Hij de Zoon van David en de Zoon van God zou zijn. Zijn opwekking uit de doden was opdat Gods goedertierenheden aan het huis van David betrouwbaar en eeuwig zeker zouden blijken.

Hoofdstuk 7

De verbonden vervuld

De vervulling en de bezegeling van alle verbonden is zeker in de opstanding van Christus. Met de woorden van Hebrëeën 2:8 moet ik hierbij aantekenen dat we nu echter nog niet zien dat het alles is vervuld. We weten dat de Heere is opgestaan op grond van Gods Woord, maar we zien Hem nog niet. We hebben een vaste hoop op Hem, omdat we weten dat Hij is ingegaan in het binnenste heiligdom. We weten dat Hij daar is, maar we zien Hem nog niet. Zo is het ook met de verbonden. We weten dat zij zijn vervuld in Christus Jezus, maar de uitwerking ervan wacht nog op een toekomstige tijd.

Dat we het verbond van David vervuld zien in het Bijbelboek Openbaring roept de tekst ons tegemoet. Waarom is het anders dat de Heere Jezus Christus Zich in het eerste hoofdstuk noemt 'De getrouwe Getuige, de Eerstgeborene uit de doden en de Vorst van de Koningen van de aarde'? Deze namen zijn rechtstreeks ontleend aan Psalm 89; zie de verzen 28 en 38. We hebben gezien hoe zeer het verbond met David en de goedertierenheden ervan in die Psalm centraal staan. We kunnen onze ogen daarvoor sluiten, maar dan is het echt onze eigen schuld als we het niet zien.

Waarom is het anders dat de Heere Zich in het slot van de Openbaring tooit met namen die te maken hebben met het verbond van David?

'Ik ben de Wortel en het Nageslacht van David, de blinkende Morgenster.' (Opb. 22:16).

Zou de 'blinkende Morgenster' dan echt geen verwijzing zijn naar 2 Samuël 23:4?

'Hij is als het licht van de morgen, wanneer de zon opgaat, een morgen zonder wolken; als de glans na de regen, die groen laat opkomen uit de aarde.' (2 Sam. 23:4).

Hij heeft de sleutel van David, waarmee Hij het Koninkrijk opent en sluit (Opb. 3:5). Hij is de Leeuw uit de stam van Juda, de Wortel van David. Hij heeft overwonnen en is machtig en gerechtigd om de zegelen van de boekrol te openen. Deze verzegelde boekrol is een koopbrief waarmee Hij Zich de rechtmatige eigenaar van land en volk betoont. Met het openen van de zegels eist Hij dat recht voor Zich op. Hij is de rechtmatige Losser.⁷

Daarom lezen we in Openbaring bij het klinken van de laatste bazuin dat Hij het Koningschap aanvaardt en uitvoert.

‘En de zevende engel blies op de bazuin, en er klonken luide stemmen in de hemel, die zeiden: De koninkrijken van de wereld zijn van onze Heere en van Zijn Christus geworden, en Hij zal Koning zijn in alle eeuwigheid.’ (Opb. 11:15).

Dit is de ultieme vervulling van het verbond met David, die dus nog toekomstig is. Met de vervulling van dit verbond wordt ook het verbond met Israël vervuld. De woorden uit Openbaring 21:3, 4 gaan niet over alle gelovigen de eeuwen door maar over Zijn volk en dat is Israël.

*‘En ik hoorde een luide stem uit de hemel zeggen: Zie, de tent⁸ van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen **Zijn volk** zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.’ (Opb. 21:3, 4).*

Israël Zijn volk en Hij hun God. Dat is dé grote belofte van het nieuwe verbond en die zien we hier vervuld.

⁷ Het voert te ver om nu uitvoerig op dit onderwerp in te gaan. De geïnteresseerde lezer verwijs ik naar Jeremia, waarin een verzegeld boek (brief) wijst op een koopbrief.

⁸ SV ‘tabernakel’

We zien in Openbaring ook een verwijzing naar het verbond met Abraham. Bij zijn vertrek uit Ur was de eerste belofte die God hem gaf een groot volk.

'Ik zal u tot een groot volk maken.' (Gen. 12:2).

Keer op keer lezen we daarna van aantallen als het zand van de zee en de sterren van de hemel, bijvoorbeeld in Genesis 22, nadat Abraham zijn zoon had geofferd.

*'Hij zei: Ik zweer bij Mijzelf, spreekt de HEERE: Omdat u dit gedaan hebt en Mij uw zoon, uw enige, niet onthouden hebt, zal Ik u zeker rijk zegenen en uw nageslacht zeer talrijk maken, **als de sterren aan de hemel en als het zand dat aan de oever van de zee is.** Uw nageslacht zal de poort van zijn vijanden in bezit hebben.'* (Gen. 22:16, 17).

Dat is niet te tellen; door niemand. Dat is nu precies ook wat Johannes zag.

*'Hierna zag ik en zie, **een grote menigte, die niemand tellen kon,** uit alle naties, stammen, volken en talen, stond vóór de troon en vóór het Lam, bekleed met witte gewaden en palmtakken in hun hand.'* (Opb. 7:9).

Het verbond met Noach heeft alles te maken met de volken. Pas na de zondvloed lezen we van volken op de aarde. Ook van de volken lezen we in Openbaring en zien we het verbond met Noach vervuld.

*'En **de naties** die zalig worden, zullen in haar licht wandelen, en de koningen van de aarde brengen hun heerlijkheid en eer erin. En haar poorten zullen overdag nooit gesloten worden, want daar zal geen nacht zijn. En zij zullen de heerlijkheid en de eer van **de naties** daarin brengen.'* (Opb. 21:24-26).

*'In het midden van haar straat en aan de ene en de andere zijde van de rivier bevond zich de Boom des levens, die twaalf vruchten voortbrengt– van maand tot maand geeft Hij Zijn vrucht. En de bladeren van de boom zijn tot genezing van **de heidenvolken.**'* (Opb. 22:2).

In deze laatste tekst zien we tevens de vervulling van het verbond met Adam. De slang is in de poel van vuur en zwavel geworpen en is er niet meer. De heerschappij over de aarde is terug in handen van de rechtmatige eigenaar, de mens, en in het bijzonder de Mens Christus Jezus. Het paradijs hersteld.

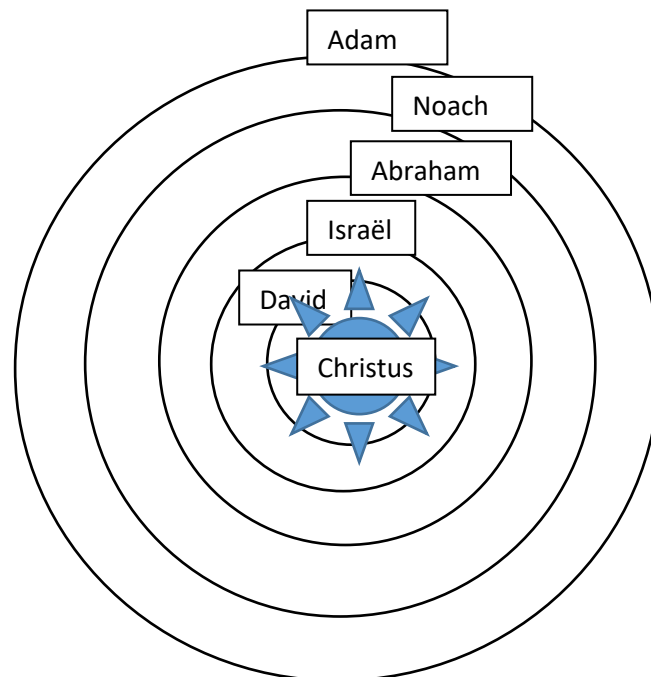
De Heere wordt Koning over Israël en vervult daarmee het verbond met David. Dat Koningschap over Israël is een zegen voor dat volk en de vervulling van het nieuwe verbond met het volk. De vervulling van het verbond met Israël is bijna een rechtstreekse vervulling van het verbond met Abraham. Naast de belofte van een groot volk werd hem voorgehouden dat in zijn zaad alle volken van de aarde gezegend zouden worden. De vervulling hiervan lazen we in Openbaring en is de vervulling van het verbond met Noach. Na de laatste verleiding van de volken (Opb. 20:8) door de satan, wordt deze vernietigd en is zijn dreiging voor de mens volkomen tenietgedaan. De Heere Jezus Christus heerst als de laatste Adam, de tweede Mens.

Zie je hoe de verbonden zo 'van binnenuit' allemaal vervuld worden? De Spil om Wie alles draait is Christus. Hij staat in het centrum van alle verbonden. Wist je ook dat Hij Zelf een Verbond wordt genoemd?

*'Ik, de HEERE, heb U geroepen in gerechtigheid, Ik zal U bij Uw hand grijpen, Ik zal U beschermen en Ik zal U stellen tot een **Verbond voor het volk**, tot een Licht voor de heidenvolken, om blinde ogen te openen, om gevangenen uit de kerker te leiden, uit de gevangenis wie in duisternis zitten.'* (Jes. 42:6, 7).

*'Zo zegt de HEERE: In de tijd van het welbehagen heb Ik U verhoord, en op de dag van het heil heb Ik U geholpen. Ik zal U beschermen en U geven tot een **Verbond voor het volk**, om de aarde weer op te richten, om de verwoeste erfelijke bezittingen te ontvangen, om te zeggen tegen de gevangenen: Ga uit!, tegen hen die in duisternis verkeren: Kom tevoorschijn! Op de wegen zullen zij weiden, op alle kale hoogten zullen hun weidegronden zijn.'* (Jes. 49:8, 9).

Hij is een Verbond voor het volk, Israël. Maar zie je dat ook de heidenvolken en de aarde delen in de zegen daarvan? Ik ga je tot slot nog één keer een tekening geven. Een tekening die we steeds hebben uitgebreid, maar die we nu kunnen afmaken. Het is de tekening met dit Verbond in het midden. Alles draait om Hem. Zijn Naam alle eer en heerlijkheid.

Hoofdstuk 8

Tot slot

We besluiten hiermee onze studie over de verbonden. Het is natuurlijk niet zo dat hiermee alles is gezegd. Ik heb een aantal dingen onbesproken gelaten, die het ook zeker waard zijn om verder te bestuderen. Je hebt bijvoorbeeld niets gelezen over een 'zoutverbond' (Num. 18:19; 2 Kron. 13:5). Ik heb ook niets gezegd over het verbond met Levi (Mal. 2:4, 8) en aan de uitdrukking 'eeuwig verbond' heb ik heel weinig woorden besteed. Dit heb ik allemaal niet gedaan omdat het niet belangrijk zou zijn, maar om het niet nog ingewikkelder te maken dan dat je het wellicht al vindt.

Daarnaast zijn er misschien nog wat vragen bij het lezen van deze serie over de verbonden gerezen. Twee of drie daarvan wil ik hier nog bespreken. Het zijn vragen die ik wel vaker heb gekregen, dus waarvan ik vermoed dat jij er ook nog mee zit.

De eerste vraag die er in je op zou kunnen komen, is: waar is mijn plaats in de tekening van de verbonden? Ik hoop dat ik naar waarheid hierop kan antwoorden dat jouw plaats 'in Christus' is en dat is dus helemaal in het centrum van de tekening. Of dit zo is, is een zaak tussen God en jouw ziel, waar ik me niet in ga mengen. Als je weet dat daar je plaats nog niet is, bid ik dat dit boek dienstbaar aan God mag zijn om je daar te brengen en je dan te realiseren hoe rijk je bent.

Ik heb in deze serie er nogal de nadruk op gelegd dat het nieuwe verbond gesloten is met Israël. Volgens mij is dat terecht. De zegeningen van het nieuwe verbond zijn dan ook in de eerste plaats voor dat volk bestemd en in de toekomst zullen de volkeren daar ook in delen. Maar als ik de zegeningen van het nieuwe verbond in eerste instantie uitsluitend aan Israël toeken en dus niet aan jou en mij, ontnem ik ons dan nu niet heel veel zegeningen? Dat is de tweede vraag.

In de eerste plaats antwoord ik hierop: nee, natuurlijk niet, ik kán dat ook helemaal niet. Zegeningen krijg je van de Heere uit Zijn Woord. Die kan ik je toch helemaal niet ontnemen? Dat is helemaal buiten mijn macht. Ik zou het natuurlijk ook op geen enkele manier willen. Van zaken die je van Hem hebt gekregen, moeten mensen afblijven.

Als je mijn antwoord op de eerste vraag echt hebt begrepen, dan hoef je deze vraag ook niet meer te stellen. 'In Christus' heb je veel meer dan de zegeningen van het nieuwe verbond. We hebben gezien dat de zegeningen van het nieuwe verbond voor Israël toekomstig zijn. Zij zullen Hem tot een volk zijn en Hij zal hun tot een God zijn. In de opstanding van de Heere ligt deze belofte vast, maar de werkelijkheid ervan zien we nog niet. 'In Christus' is de God van Israël al jouw God en deel je in het leven van Zijn Zoon. Dat is een realiteit nú. Snap je nu dat ik met deze uiteenzetting over de verbonden je niets wil ontnemen, maar juist veel rijker wil maken, door dit te delen?

Een derde vraag: is met deze beschrijving van de verbonden alles gezegd aangaande Gods voornemen van de eeuwen? Ligt hiermee alles vast of is er nog meer?

Er is nog meer; nog veel meer. Buiten de cirkel rondom Adam had ik nog een cirkel kunnen trekken. Dat zou alleen wat verwarrend zijn, omdat er dan geen sprake is van een verbond. Als ik het wel gedaan zou hebben, zou ik er 'God alles in allen' bij hebben geschreven. Gods plan eindigt niet met het Koninkrijk van Christus. Dat kan je lezen in 1 Korinthe 15.

'Want Hij moet Koning zijn, totdat Hij alle vijanden onder Zijn voeten heeft gelegd. De laatste vijand die tenietgedaan wordt, is de dood. Immers, alle dingen heeft Hij aan Zijn voeten onderworpen. Wanneer Hij echter zegt dat aan Hem alle dingen onderworpen zijn, is het duidelijk dat Hij Die Zelf alles aan Hem onderworpen heeft, hiervan is uitgezonderd. En wanneer alle dingen aan Hem onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf Zich

onderwerpen aan Hem Die alle dingen aan Hem onderworpen heeft, opdat God alles in allen zal zijn. (1 Kor. 15:25 – 28).

Als we over dit laatste na zouden gaan denken, kunnen we er weer een boek mee vullen⁹. Dat heeft te maken met het wederom bijeen brengen van alle dingen in Christus (Ef. 1:10) en de verzoening van alle dingen (Kol. 1:20).

Ook die dingen en de kennis daarvan worden je deel als je jezelf ‘in Christus weet’, maar hierover heb ik in dit boek dus niets gezegd.

Verder zou ik je de aansporing mee willen geven:

‘Beproof alle dingen, behoud het goede.’ (1 Thes. 5:21).

Wees een Bereër. Onderzoek dagelijks de Schriften om te zien of deze dingen zo zijn en verblijd je daarbij in de Heere, in Hem alleen.

⁹ Je zou kunnen beginnen met mijn boekje ‘In Begin’.

